

Biseri slovenske narave

eNatura št. 75

Spoštovani bralci,

pred vami je prenovljena eNatura. Rubrike so ostale enake kot doslej. Oblikovno je bilten prilagojen novi podobi spletnega mesta in izhaja v html formatu. Žal je za vse tiste, ki imate v nastavitvah "plain text" format, bilten še vedno v tekstovni obliki. Spletne verzije eNature so na:

<http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=95>.

Prenovo je izvedel Renderspace www.renderspace.si v okviru projekta komunikacijska podpora Naturo 2000. (Prehodni vir /Transition facility).

Vaših komentarjev in pobud bomo veselili.

SLOVENIJA

Objavljena je sprememba Uredbe o območjih Nature 2000

V Uradnem listu št. 59/2007 je dne 4.7.2007 izšla Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o posebnih varstvenih območjih Natura 2000.

Večino sprememb so narekovala zahteve Evropske komisije. Ko je Komisija pregledovala, ali je slovenski pravni red usklajen s pravnim redom Evropske unije, je odkrila nekaj pomanjkljivosti.

Slovenija se je zato obvezala, da bo ustrezno spremenila uredbo in jo tako uskladila z zahtevami Direktive o habitatih. Ob izvajanju Uredbe je bilo ugotovljeno tudi, da je zaradi njenega bolj učinkovitega izvajanja in pravne določenosti, potrebno nekatere norme drugače opredeliti.

Uredba je na: <http://www.uradni-list.si/1/ulonline.jsp?urlid=200759&dhid=90347>

Opozorilo Sloveniji glede območij za ptice

Evropska komisija je sprožila postopke proti enajstim članicam glede območij za ptice. Slovenija je ena od osmih držav, ki je prejela prvo pisno opozorilo.

Evropska komisija v obvestilu za javnost navaja, da je v osmih državah, med katerimi je tudi Slovenija, število ali velikost zavarovanih območij, izbranih v teh državah, nezadostno v primerjavi s seznamom mednarodno pomembnih območij za ptice (IBA).

Slovenija bo opozorilo prejela zaradi manjših pomanjkljivosti glede določanja območij za ptice (SPA), ker so bile meje devetih območij pomembno zmanjšane brez veljavne znanstvene utemeljitve.

Proti trem državam bo Evropska komisija sprožila postopek pred Evropskim sodiščem. To so Avstrija, Nemčija in Poljska.

Več:

- S poročilo za javnost Evropske komisije, 27. junij 2007 (v angleškem jeziku - <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/938&format=HTM>)
- Mednarodno pomembna območja za ptice v Sloveniji 2, Predlogi posebnih zaščitenih območij (SPA) v Sloveniji, DOPPS, 2003, pdf 23MB (www.ptice.org/cela-knjiga2.pdf)

Program upravljanja območij Nature 2000 v usklajevanju z drugimi ministrstvi

Ministrstvo je konec aprila javnost seznanilo s predlogom Programa upravljanja območij Nature 2000 in organiziralo dve delavnici s ključnimi deležniki v Mariboru in v Ljubljani. V sklopu razprav je prejelo več pisnih pripomb in predlogov (Zavod RS za varstvo narave, Zavod za gozdove Slovenije, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije - DOPPS, Center za kartografijo favne in flore, SAZU – Biološki inštitut Jovana Hadžija, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, javni zavodi zavarovanih območij (TNP, Kozjanski park, PŠJ, KP Goričko, KP Kolpa, KP Sečoveljske soline), več občin, Skupnost občin Slovenije in Združenje občin Slovenije, Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije, Društvo za preučevanje in varstvo netopirjev Slovenije, Gobarsko društvo Koper, Društvo ljubiteljev Križne jame, zavod Vrbov log).

V maju mesecu je ministrstvo pričelo s postopkom usklajevanja z drugimi ministrstvi. Prejeli smo stališča Ministrstva za finance, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstva za kulturo, Službe Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Direkcije RS za ceste ter Inšpektorata za okolje in prostor.

Pričakujemo, da bo Vlada Program upravljanja območij Nature 2000 obravnavala konec poletja.

Več:

- predlog Programa upravljanja območij Nature 2000 (http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=87&tx_ttnews%5btt_news%5d=91&tx_ttnews%5bbackPid%5d=50)
- delavnici (http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=87&tx_ttnews%5btt_news%5d=99&tx_ttnews%5bbackPid%5d=50)
- informacije: Andrej Bibič (andrej.bibic@gov.si)

Zaključeno usposabljanje za komuniciranje Nature 2000

Junija se je zaključil trimesečni izobraževalni niz izobraževanj in usposabljanj za komuniciranje Nature 2000 v okviru projekta Komunikacijska podpora Naturi 2000.

Izvajalci projekta so pripravili sedem izobraževalnih srečanj po različnih krajih po Sloveniji. Udeležilo se jih je več kot 130 predstavnikov Zavoda RS za varstvo narave, Zavoda za gozdove Slovenije, Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, parkov in nevladnih organizacij.

Izobraževanja so bila zasnovana kot v obliki treh modulov. Prvi je bil namenjen strokovnim vsebinam Nature 2000 in predstavitvi organizacij, ki izvajajo komunikacijske aktivnosti ter primerom dobre prakse. Drugi modul je bil namenjen pridobivanju splošnega komunikacijskega znanja, tretji pa je bil namenjen komunikacijskemu treningu in pridobivanju komunikacijskih veščin.

Po zaključku vsakega izobraževanja je bila na podlagi anket, ki so jih izpolnili udeleženci, opravljena analiza o zadovoljstvu udeležencev srečanj s predstavljenimi vsebinami, z načinom podajanja vsebin ter s samo organizacijo posameznega izobraževanja. Rezultati so pokazali visoko stopnjo zadovoljstva in poudarili pomen nadgrajevanja znanja in izmenjave izkušenj.

Izvajalci projekta so pripravili tudi končno poročilo o izobraževanju s povzetki vrednotenja.

Več:

- o projektu Komunikacijska podpora Naturi 2000 (http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=89&tx_ttnews%5btt_news%5d=87&tx_ttnews%5bbackPid%5d=4&cHash=b7bd95554c)
- poročilo o izobraževanju (www.natura2000.gov.si/fileadmin/user_upload/novice/koncno_porocilo_izobrazevanje_2007.pdf - pdf, 194 MB).

Naravoslovna razstava o Naturi 2000 v Dravogradu

V razstavnih prostorih Info-pisarne v trškem jedru Dravograda so 18. julija odprli naravoslovno razstavo Natura 2000 - Našim vnukom v dar, ki jo je pripravila mariborska območna enota Zavoda RS za varstvo narave v sodelovanje z Občino Dravograd. Razstava predstavlja mrežo evropskih ekoloških območij Natura 2000, ki zaradi njihove ohranjenosti naravnih življenjskih okolij zajema tudi nekatera območja Občine Dravograd. Odprta bo do sredine septembra.

Več informacij: Martin Vernik (martin.vernik@zrsvn.si)

Nerajski lugi pokošeni

Upravljevec Krajinskega parka Lahinja – RIC Bela Krajina in Društvo Krnica sta v sodelovanju z novomeško območno enoto Zavoda RS za varstvo narave in ob pomoči lastnikov zemljišč v Krajinskem parku Lahinja v soboto, 14. julija, že drugič organizirala prireditve »Pokosimo Nerajske luge«. V ročni košnji in grabljenju, ki je na močvirnatih tleh še posebej zahtevno, se je pomerilo 16 kosev, med katerimi so bile tudi ženske, in prav toliko grabljic. Namen prireditve je s prijetnim druženjem domačinov in širše javnosti vzbudimo skrb za ohranitev rastišč redkih in ogroženih rastlinskih vrst.

Krajinski park Lahinja je del evropskega omrežja Natura 2000. Posebnost tega parka je močvirnat svet, med katerim izstopajo karbonatna nizka barja z navadno reziko in bazična nizka barja z vlažnimi travniki, ki so v Beli krajini prava redkost. Dvoje večjih močvirij v parku sta Lahinjski in Nerajski lugi, ki sta zaradi svoje izjemnosti zavarovani kot naravni rezervat.

Reko Lahinjo s poplavno ravnico in pritoki kot območje Natura 2000 opredeljuje prisotnost trinajstih ogroženih rastlinskih in živalskih vrst in šestih habitatnih tipov. Ti so se na tem območju ohranili prav zato, ker se je v preteklosti na tem območju izvajala redna, tradicionalna raba kmetijskega prostora. Zaradi opuščanja kmetijske dejavnosti se danes območje parka zarašča, življenjski prostori ogroženih vrst pa zmanjšujejo. To predstavlja resen naravovarstven problem.

Več informacij: Mira Ivanovič (mira.ivanovic@zrsvn.si)

Iščemo rogača in alpskega kozlička!

V toplih poletnih mesecih imata višek aktivnosti dve vrsti hrošča, ki zaokrožujeta svoj življenjski cikel

- vsem dobro znani rogač
- in manj poznan, a toliko bolj zanimivo obarvan alpski kozliček.

Obe vrsti varuje Natura 2000.

Če morebiti opazite katerega izmed hroščev, prosimo, da podatek sporočite Zavodu RS za varstvo narave med 8. in 15. uro na telefonsko številko 02 333 13 70 ali kar na elektronsko pošto martin.vernik@zrsvn.si. Pri tem navedite čimbolj natančno lokacijo, kje ste hrošča opazili, datum in če želite tudi vaše ime in naslov. Zelo bomo veseli, če boste priložili še fotografijo hrošča ali pa celo fotografijo kraja, kjer ste katerega izmed teh dveh hroščev opazili. S podatki bomo lahko bolje spoznali dejansko ohranjenost našega okolja, vsak podatek pa bo koristil tudi pri usmerjanju raznih aktivnosti v prostoru. Tako bodo ta čudoviti svet žuželk lahko opazovali tudi naši znanjci. Več na http://www.zrsvn.si/sl/informacija.asp?id_meta_type=54&id_informacija=151

Več:

- rogač (http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=107&species_id=153)
- alpski kozliček (http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=107&species_id=156)
- kontaktna oseba: martin.vernik@zrsvn.si

Izžrebani nagrajenci treh nagradnih iger Natura 2000

Od junija do oktobra v tiskanih medijih in na spletnih straneh potekajo nagradne igre Natura 2000. S pravilnim odgovorom na nagradno vprašanje na temo Nature 2000 v Sloveniji si lahko bralci pridobijo nahrbtnik ali majico Natura 2000.

Na prvo nagradno igro Natura 2000, ki je potekala v Gorenjskem glasu v prvi polovici junija, smo prejeli kar 86 odgovorov. Pravilen odgovor na naše vprašanje se je glasil ruševca

(http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=107&species_id=107).

Druga nagradna igra je v drugi polovici junija potekala v Novem tedniku Celje. Več kot 100 sodelujočih je odgovorilo na nagradno vprašanje, katera rastlina, ki je vključena v Naturo 2000, je na fotografiji.

Pravilni odgovor je bil velikonočnica

(http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=107&species_id=195).

Tretja nagradna igra

je bila objavljena v Notranjskih novicah in Primorskih novicah. Spraševali smo po imenu edine slovenske samonikle sladkovodne želve, ki je vključena v Naturo 2000. Prejeli smo 57 pravih odgovorov, da gre za močvirno sklednico

(http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=107&species_id=6).

Igre so organizirane v okviru projekta Komunikacijska podpora Naturo 2000, ki ga izvaja konzorcij pod vodstvom Pristopa.

Več:

- nagradne igre (http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=107&species_id=156)
- projekt Komunikacijska podpora Naturo 2000 (http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=89&tx_ttnews%5btt_news%5d=87&tx_ttnews%5bbackPid%5d=4&cHash=b7bd95554c)

EVROPSKA UNIJA, DRUGE ČLANICE

Posvet o Naturo 2000 na tržaškem in goriškem Krasu

Kmečka zveza je s podporo tržaške Trgovinske zbornice 27. julija organizirala posvet Sistem zaščite in omejitve na območjih Naturo 2000 – vpliv na kmetijstvo tržaškega in goriškega Krasa z družbeno-gospodarskega vidika. Analizo vplivov vključitve je prikazal profesor Gallenti s tržaške univerze. Iz Slovenije sta dr. Jernej Demšar in Anton Jagodic, predstavnika Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, poročala o položaju in izkušnjah, ki jih imajo kmetje v Sloveniji v zvezi s kmetovanjem v območjih Naturo 2000.

Avstrija pred Evropskim sodiščem

Evropska komisija je Avstrijo postavila pred Evropsko sodišče zaradi dveh primerov kršitev direktive o pticah in habitatne direktive. Avstrija namreč ni določila zadostnih območij Nature 2000. Komisija od Avstrije zahteva, da določi zadostna območja za 16 habitatnih tipov in 12 vrst. Zadnje opozorilo je Avstrija prejela marca letos, sedaj pa jo je Komisija predala sodišču.

Na podlagi direktive o pticah bi morala Avstrija določiti eno novo območje, enega pa razširiti ter v vseh območjih zagotoviti zadostno varstvo.

Več:

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/937&format=HTML>

Evropsko sodišče je obsodilo Španijo

Evropsko sodišče je obsodilo špansko vlado zaradi kršitve direktive o pticah. Sodniki so odločili, da Španija ni določila zadostnih območij v sedmih regijah. Podprli so stališče Evropske komisije, da bi morala Španija kot varovana območja določiti 31,5 odstotkov nacionalnega ozemlja, namesto sedanjih 16 odstotkov.

Sodba je dostopna na <http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=en&Submit=Rechercher&alldocs=alldocs&docj=docj&docop=docop&docor=docor&docjo=docjo&numaff=C-235/04&datefs=&datefe=&nomusuel=&domaine=&mots=&resmax=100>.

BRANJE

Upravljanje gozdov v območjih Nature 2000

Izšel je povzetek prispevkov mednarodne delavnice, ki je potekala oktobra 2006 v Kočevju in na Mašunu ter v okoliških gozdovih, ki so v sklopu območij Natura 2000. Publikacija z naslovom Multifunctional forest management in Natura 2000 sites je v celoti v angleščini, obsega 44 strani in je bogato ilustrirana. Uredil jo je Aleksander Golob. Izdal jo je Gozdarski inštitut Slovenije. (http://www.natura2000.gov.si/uploads/tx_library/multifunctiona_forest_management_natura_2000_sites.pdf)

Nova številka Nature 2000

Izšla je junijska številka revije Natura 2000, ki jo izdaja Evropska komisija. Posvečena je biotski raznovrstnosti in klimatskim spremembam. (http://ec.europa.eu/environment/nature/nature_conservation/useful_info/newsletter_natura/pdf/nat2_2_en.pdf)

Ocena sesalcev Evrope

Na spletni strani so zbrani dosednji rezultati projekta Ocena sesalcev Evrope / European Mammal Assessment (EMA). Projekt je pred leti pričel izvajati IUCN za potrebe Evropske komisije, sodelovalo je več kot 150 znanstvenikov in 40 držav, med njimi tudi dr. Boris Kryštufek. (<http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/species/ema/index.htm>)

Nove smernice za velike zveri

Skupina strokovnjakov LCIE (Large Carnivore Initiative for Europe) je za potrebe Evropske komisije pripravila Smernice za upravljanje ravni populacij velikih zveri / Guidelines for Population Level Management Plans for Large Carnivores (http://ec.europa.eu/environment/nature/pdf/large_carnivores.pdf - pdf, 78 strani).

Organsko kmetovanje

Finski raziskovalec je ugotavljal, v kakšni meri lahko organsko kmetovanje obnovi izgube biotske raznovrstnosti, ki jo je v preteklosti povzročila intenzivna raba tal. Ugotovil je, da lahko organsko kmetovanje že v kratkem času omogoči delno obnovo populacij plevelov. Članek je na: <http://ec.europa.eu/environment/integration/research/newsalert/pdf/72na3.pdf>.

Nova spletna stran Mednarodne komisije za kitolov

Ministrstvo za okolje in prostor je pripravilo novo spletno stran z informacijami o Mednarodni komisiji za kitolov, ki je nastala na podlagi Mednarodne konvencije o ureditvi kitolova. Tu si lahko preberete tudi poročilo o zasedanju v Anchoragu maja letos.

Vabimo vas tudi k obisku drugih spletnih podstrani, zlasti:

- Velike zveri (http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_okolje/sektor_za_politiko_ohranjanja_narave/velike_zveri/),
- Life+ (http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/direktorat_za_okolje/sektor_za_politiko_ohranjanja_narave/velike_zveri/)
- Za ljubitelje narave (<http://www.za-ljubitelje-narave.mop.gov.si/>)
- Interpretacija narave (<http://www.interpretacija.si/>).

NAPOVEDNIK

3-6 september: mednarodna konferenca Monitoring the effectiveness of nature conservation (http://www.wsl.ch/event_07/monitoring/program-en.ehtml), Organizator: Swiss Federal Research Institute WSL, Birmensdorf, Švica. Prijave do konca julija.

12-15 september: usposabljanje za upravljalce zavarovanih območij v Alpah, tretji dan: delavnica in ekskurzija na temo "Kmetijstvo na zavarovanih območjih, planšarstvo in Natura 2000 - primeri dobrih praks in izgledi". Organizator: Mreža zavarovanih območij v Alpah ALPARC. (<http://www.alparc.org/news.php?action=60&ID=47&TYPE=manifestation>)

6-8 oktober: Svetovni kongres IUCN / World Conservation Congress, Barcelona, Španija. (<http://cec.wcln.org/index.php?module=pagesetter&func=viewpub&tid=1&pid=280>)

18-22 oktober: usposabljanje Načrti upravljanja za ramsarska območja srednje, južne in vzhodne Evrope / Managements plans for Ramsar sites in Central, Southern and Eastern Europe (*a contribution to the CBD Programme of Work on Protected Areas*, otok Vilm, Nemčija. (http://www.ramsar.org/training_germany_vilm.htm)

* * *

NARAVA NA KRATKO

Javni razpis za projekte za Ljubljansko barje

Ministrstvo za okolje in prostor je objavilo javni razpis za sofinanciranje projektov in aktivnosti na območju Ljubljanskega barja za leti 2007 in 2008. Ministrstvo želi s tovrstnim sofinanciranjem spodbujati delovanje v smeri uveljavljanja načel in doseganja ciljev prihodnjega Krajinskega parka Ljubljansko barje. Na razpis, ki bo odprt do 7. septembra letos, se lahko prijavijo nepridobitne interesne skupine in združenja. Več na:

<http://www.mop.gov.si/si/splosno/novice/novica/article/1994/5817/?cHash=bc681e2b62>.

Javna razprava o problematiki upravljanja z rjavim medvedom

V Kočevju je bila 18. julija javna razprava o problematiki upravljanja z rjavim medvedom. Med uvodničarji je bil tudi minister Janez Podobnik.

Zamenjava v svetu Kozjanskega parka

Vlada RS je 19.7.2007 sprejela sklep, da se namesto Lenke Molek, ki je odšla v pokoj, za članico Sveta javnega zavoda Kozjanski park imenuje Barbara Mlakar.

Sodelovanje ministrstva pri ustanovitvi Krajinskega parka Radensko polje

Minister za okolje in prostor Janez Podobnik in župan Občine Grosuplje Janez Lesjak sta 13. julija v Centru Grajski vrt Boštanj, Veliko Mlačevo pri Grosupljem, podpisala sporazum o skupnem sodelovanju pri ustanovitvi Krajinskega parka Radensko polje. Po podpisu sporazuma se je minister sestel z direktorji slovenskih parkov. Govorili so o upravljanju parkov in pri tem izmenjali izkušnje. Več na: <http://www.mop.gov.si/si/splosno/novice/novica/article/1994/5810/?cHash=9345f20fc0>.

Sprememba uredbe o koncesiji za Postojnsko jamo

Vlada RS je 12. julija sprejela Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o koncesiji za rabo naravnih vrednot Postojnski jamski sistem in Predjamski jamski sistem. Spremembe se med ostalim nanašajo na spremembo trajanja koncesije in korekcijo določitve načina zaračunavanja koncesijske dajatve. Več na: <http://www.mop.gov.si/si/splosno/novice/novica/browse/1/article/2022/5806/?cHash=baed7db9ff>.

Prva seja Programskega sveta za ustanovitev Regijskega parka Kamniško – Savinjske Alpe

Na Planšariji Logarski kot v Logarski dolini je 6. julija potekala prva konstitutivna seja Programskega sveta za ustanovitev Regijskega parka Kamniško – Savinjske Alpe, ki jo je vodil minister za okolje in prostor Janez Podobnik. Na seji sveta, v katerem so tudi župani občin Kamnik, Preddvor, Jezersko, Solčava in Luče, so njegovi člani najprej govorili o načinu dela ter potrdili finančno oceno za dokončanje projekta ustanovitve parka. Sprejeli so tudi časovnico za nadaljevanje projekta z opredelitvijo vsebinskega programa ter izhodišča za Uredbo o regijskem parku Kamniško – Savinjske Alpe. Več na: <http://www.mop.gov.si/si/splosno/novice/novica/browse/2/article/2022/5799/?cHash=ee4c1c73be>.

Spletni portal ministrstva za projekt ustanavljanja Krajinskega parka Ljubljansko barje

Za spremljanje formalnih aktivnosti v zvezi s projektom ustanavljanja Krajinskega parka Ljubljansko barje, ki ga vodi Ministrstvo za okolje in prostor, je pričel delovati spletni portal www.kplb.mop.gov.si, ki je objavljen na uradni spletni strani Ministrstva za okolje in prostor. Na njem so objavljeni vsi pomembni dogodki in dokumenti vezani na ustanovitev parka. Tako je objavljen sporazum o sodelovanju pri ustanovitvi Krajinskega parka Ljubljanskega Barja, ki je bil podpisan aprila 2007, vabila ter zapisniki in gradiva obravnavana na sejah programskega in strokovnega sveta, kasneje pa tudi strokovne podlage, osnutki akta o zavarovanju ter osnutki načrta upravljanja parka kot tudi obvestila in poročila z javnih obravnav.

Več o Ljubljanskem barju si lahko preberete tudi na spletni strani www.ljubljanskobarje.si, o dogodkih in aktivnostih, ki potekajo na območju Ljubljanskega barja pa tudi na www.barje.net.

* * *

Če želite zanimivosti o vašem delu v zvezi z Naturo 2000 sporočiti tudi drugim, nam jih pošljite in objavili jih bomo. Prispevke naslovite urednici e-biltena (breda.ogorelec@gov.si). Če biltena ne želite prejemati, pišite na isti naslov.

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000, Ljubljana. Telefon: (01) 478 7400, telefaks: (01) 478 309 4593, spletna stran: www.natura2000.gov.si, neposredna povezava na arhiv eNature <http://www.natura2000.gov.si/index.php?id=95?>